Смрт фашизму — слобода народу!

СЛОБОДНА ВОЈВОДИНА

ОРГАН ЈЕДИНСТВЕНОГ НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ ФРОНТА ВОЈВОДИНЕ

Година IV, број 72 | Нови Сад, уторак, 23 јануар 1945 | Цена 25 фил. (10 п.)

Слава жртвама јануарских покоља!

Трогодишњица јануарских покоља у Бачкој

Историја наших народа забележила је много крвавих и страшних догађаја. У борби за ослобођење и уједињење, у борби за своју националну и државну независност, народи Југославије пролили су потоке крви и положили на олтар Отаџбине небројене жртве. Па ипак су страшни злочини и покољи извршени над народима Југославије за протекле три године далеко надмашили све оно што познаје прошлост. У нашој прошлости тешко се могу наћи страхоте које би се могле упоредити са ужасима јасеновачког логора, са зверствима недићевско-дражиновског концентрационог логора на Бањици. са масовним покољима у логорима на Сајмишту, Петровграду и Шарвару у Мађарској. У ред тих чудовишних злочина спадају и масовни покољи словенског живља — пре свега Срба — у Бачкој и Барањи, извршени од мађарско-фашистичких окупатора. Није потребно описивати масовне покоље извршене од мађарско-фашистичких хорди приликом уласка Хортијевих трупа у Бачку и Барању, априла месеца 1941 године. Цела наша домовина зна за свирепости и бруталности, за нечувена дивљаштва извршена приликом масовних покоља у јануару 1942 у јужној Бачкој. Хиљаде лешева наше браће и сестара, који су недељама пловили леденим водама Тисе и Дунава, пронели су страшну вест о јануарској рацији и у друге крајеве наше земље.

Данас, после три и по године борбе за живот и смрт, сви ми знамо, цео наш народ зна, зашто су ти злочини вршени и зашто су они били потребни Хитлеровим слугама из Мађарске. Намера шваповских освајача света и њихових мађарских лакеја била је да истребе народе Југославије. Они су знали да су слободољубиви народи Југославије озбиљна препрека на њиховом путу ка светском господству. Истребљење југословенских народа било је предуслов за остваривање Хитлерових луђачких планова о господству у свету.

Данас је исто тако јасно да је пут спасења био онај којим је наш народ повео у јуначку борбу наш вођа и учитељ друг Тито. Масовна убиства голоруких невиних жртава — жена, деце и старада — јануара 1942 показала су да је тактика пасивног чекања, тактика сарадње и шуровања с окупатором, тактика коју су народу препоручивали Дража Михаиловић, Мачек и њима слични, у ствари она политика која је највише одговарала Хитлеру и његовим слугама из сателитских земаља. Јануарска рација показала је и доказала да чекати не значи ништа друго него ићи везаних руку и ногу на кланицу, под залеђену кору Дунава, у руке фашистичким инквизиторима и џелатима. Наш народ је прозрео ту њихову подмуклу намеру, он им је окренуо леђа и пошао је путем који му је указивала Комунистичка партија Југославије.

Страшна је била судбина оних хиљада и хиљада голоруких жртава које су тако зверски поклане јануара 1942. Она је страшна зато што нису имали могућности да се пре своје смрти освете својим џелатима. Колико је, да тако кажемо, лакша, колико достојнија и по наш народ и његову слободну будућност кориснија, била погибија оне смеле групице шајкашких партизана, који су за време рације у жабаљском хатару, с пушком у руци, по снегу до колена и страшној зими, водили вишеструко неравну борбу против надмоћних непријатеља, наоружаног до зуба.

Трогодишњицу јануарских покоља Војводина и Бачка дочекују у слободи коју им је донела на својим бајонетима наша Народно-ослободилачка војска и братска Црвена армија. Мађарски фашистички окупатори истерани су из наше земље. Велики број учесника у јануарској рацији приведени су неумитној казни и осуђени на смрт. Народни судови кажњавају и кажњаваће немилосрдно ратне злочинце и помагаче мађарских фашиста. Они их кажњавају без обзира на њиште су Мађари, што су припадници туђе народности, већ зато што су се огрешили о наш, па и о свој народ.

Јануарска рација оставила је неизбрисив траг у свести народа Војводине. Она му је показала да је боља и срећнија будућност неостварљива док фашизам и његови домаћи помагачи не буду уништени, док се застава победе не залепрша над разбојничким гнездом, над Берлином. Народ Војводине зна да наша Народно-ослободилачка војска мора заједно с нашим великим Савезницима стићи у Берлин и да ни једна жртва није сувише великим фашизмом и његовим помагачима, и да би се у Европи, ослобођеној од фашизма, обезбедила срећна будућност новој Југославији и њеним напаћеним народима. Свестан тога, наш народ ће уложити све напоре да би помогао нашу војску у извршењу овога великог историског задатка.

То је потребно, да се никада не би поновили страшни покољи, извршени над нашом браћом, нашим сестрама и нашом децом јануара 1942 године.

Смрт фашистичким окупаторима и његовим помагачима!

Нека је слава жртвама јануарских

Четири дневне заповести маршала Стаљина

Црвена армија продире у централне рејоне Источне Пруске

и стоји 45 километара пред Познањем

Пали су градови Инстербург, Аленштајн, Александров, Аргенау, Хохензалца Лабишин и Гњезно

ЗАПОВЕСТ ВРХОВНОГ КОМАНДАНТА МАРШАЛА СТАЉИНА АРМИСКОМ ГЕНЕРАЛУ ЧЕРЊАХОВСКОМ

Москва, 22 јануара. — Трупе Трећег белоруског фронта јуришем су заузеле данас, 22 јануара, у Источној Пруској град Инстербург, важан чвор комуникација и јако утврђени реон одбране Немаца на путу према Кенигсбергу.

У знак одржане победе предложићи за одликовање формације и јединице које су се највише истакле у борбама за освајање Инстербурга и доделити им назив „инстербуршке.“

У 7 часова увече, данас, 22 јануара, престоница наше отаџбине Москва у име захвалне отаџбине поздравиће јуначке трупе Трећег белоруског фронта, које су освојиле град Инстербург артилериском салвом од 20 плотуна из 224 топа.

За одличне операције изјављујем захвалност трупама које су учествовале у борбама за ослобођење Инстербурга.

Вечна слава херојима који су пали у борбама за слободу и независност наше отаџбине!

Смрт немачким освајачима!

Врховни командант
Маршал Совјетског Савеза
Ј. СТАЉИН

ПАД АЛЕНШТАЈНА

Москва, 22 јануара. — У другој дневној заповести, упућеној маршалу Рокосовском, команданту трупа Другог белоруског фронта и начелнику штаба Богољубову, маршал Стаљин јавља да су трупе Другог белоруског фронта, развијајући муњевиту офанзиву у дубини Источне Пруске, освојиле град Аленштајн, важан саобраћајни, железнички и друмски чвор и јако учвршћено одбранбено упориште Немаца које брани са југа централне реоне Источне Пруске.

ХОЕНЗАЛЦА, АЛЕКСАНДРОВ, АРГЕНАУ И ЛАБИШИН

Москва, 22 јануара. — У грећој заповести, упућеној маршалу Жукову, команданту трупа Првог белоруског фронта и начелнику штаба фронта генерал-пуковнику Малињину, маршал Стаљин јавља да су трупе Првог белоруског фронта, настављајући офанзиву, освојиле градове: Хоензалца, Александров, Аргенау и Лабишин, важне саобраћајне чворове и упоришта немачке одбране на прилазима ка граду Бромберг.

ЗА НЕДЕЉУ ДАНА ЖУКОВ ЈЕ ОД ВАРШАВЕ НАПРЕДОВАО 220 КИЛОМЕТАРА

Москва, 22 јануара. — Врховни командант, маршал Совјетског Савеза Стаљин, објавио је данас и четврту дневну заповест упућену маршалу Жукову, команданту Првог белоруског фронта.

Трупе овог фронта, у снажном налету тенковских и пешадиских формација, заузеле су град Гњиезно, веома важан железнички центар и снажно непријатељско упориште у правцу према Познању. Маршал Жуков напредовао је 220 км од Варшаве у току од шест дана.

МАРШАЛ ЖУКОВ ПРЕВАЛИО ТРЕЋИНУ ПУТА ОД ВАРШАВЕ ДО БЕРЛИНА ЗА ТРИ ДАНА

Лондон, 22 јануара. — Агенција Рајтер разматра ситуацију на источном фронту и констатује да су трупе маршала Жукова прешле трећину пута од Варшаве до Берлина за три дана.

Од четвртка, када је заузета Варшава, маршал Жуков је прешао 170 км дуж великог зутомобилског друма у правцу запада.

Бреслава се налази у великој опасности откако су тенкови маршала Коњева прешли шлеску границу на 48 км од града

Пре шест дана гаулајтер Горње Шлеске говорећи преко радија немачким трупама рекао је: „Угаљ и гвожђе су одлучни фактори у рату. Нема области од веће стратегијске важности због многих природних извора, него Горња Шлеска. Ви морате да се одржите и оспоравате непријатељу сваку стопу земљишта. Сад кад вам је позната важност земље коју браните, ако не задржите непријатеља, наш је отпор пропао“.

ПОЉСКА ДОМОВИНСКА ВОЈСКА МНОГО КОРИСТИ СОВЈЕТСКИМ ТРУПАМА

Лублин, 22 јануара. — Према вестима из пољских области које су ослободиле руске трупе види се да брзом совјетском надирању знатно потпомажу акције јединице Пољске домовинске војске у позадини немачких линија.

У Ровичу западно од Варшаве пољске трупе уништиле су један железнички и два друмска моста. У близини једног града извршен је препад на главни стан једног немачког батаљона, који је разбијен. Из једног града истерали су Немци становништво, али су пољске домовинске трупе напале и савладале немачку пратњу те грађане ослободиле. Неколико локомотива и вагона које су Немци понели са собом пољска домовинска војска спасла је и разорила више железничких и друмских мостова.

РЕЗОЛУЦИЈА ФИНСКО-СОВЈЕТСКОГ УДРУЖЕЊА

Хелсинки, 22 јануара. — Агенција ТАСС јавља да је Финско-совјетско удружење одржало конференцију на којој су присуствовали делегати из целе земље. Конференција је донела резолуцију у којој се каже да је најважнији задатак финског народа после закључења мира да безусловно испуњава услове примирја, од чега зависи даљи развој односа између Финске и Совјетског Савеза.

ШВЕДСКА ПОМАЖЕ ФИНСКЕ ФАШИСТЕ

Хелсинки, 22 јан. — Агенција ТАСС јавља да је лист „Вапаа Сана“ у вези са суђењем немачкој шпијунској организацији, које је почело у Штокхолму, донео низ података из којих се види да је постојала најужа сарадња финских и шведских фашистичких кругова.

Лист даље каже да и сада многи фински фашисти налазе склониште у Шведској.

Код Таненберга је Хинденбург 1914 год. потукао руску царску војску

Лондон, 22 јануара. — У Источној Пруској Руси су заузели Инстербург. Инстербуршки главни друм, који води за Кенигсберг, има изглед огромног ватреног стуба због великих руских напада из ваздуха. Две руске армије напредујући са истока и југа боре се за сваку кућу.

Око Кенигсберга Немци су изградили неколико одбранбених линија и евакуисали индустриска постројења.

Код Таненберга, који су заузеле совјетске трупе, Хинденбург је 1914 год. потукао царску руску војску.

Дописник „Њус Кроникла“ Пол Винтертон јавља: Руси врло добро знају да ће борбе постати много жешће што дубље залазе у унутрашњост Немачке, али су сигурни да што се дуже борбе воде, биће гора судбина Немачке.

Преживели очевитци причају о покољу

У извршењу ужасног покоља у Новом Саду, 23 јануара 1942 године, учествовале су следеће јединице:

Шеснаести ловачки погранични батаљон хонведа из Новог Сада, Први батаљон 20 пешадиског пука хонведа из Кишкунхалаша, одељења мађарске речне флотиле — ови су се нарочито истакли својом крволочношћу — мањи деташовани војни одреди из разних гарнизона, новосадска полиција, речна полиција из Новог Сада, агенти новосадске полиције, одреди жандармерије доведени из већих градова Мађарске, полициски агенти из Сомбора, Суботице и Будимпеште, агенти и жандарми из злогласне новосадске „Армије" и разни фашисти-цивили из Новог Сада који су за ову прилику добили униформе и оружје.

*

У „одбору за легитимисање" виђени су и ови грађани:

Секе Калман, индустријалац, Блажек Јожеф, трговац, Фехер Ђерђ, трговац, Раднај-Радичевић Шандор, уредник „Неп"-а, Хаич Иштван, трговац, др. Лех Тибор, јавни бележник, др. Вагнер Карољ, адвокат, Томан Шандор, новинар, др. Вагнер Петер, адвокат, Мартин Роберт, месар, Гаус Ђезе, трговац, Паст Ерне, трговац, Кекс Људевит, адвокат и Пандуровић, дрварски трговац.

*

Главни командант рације био је командант 5 армије у Сегедину генерал Ференц Цајднер. Рацијом су још руководили: пуковник витез Јожеф Граши, који је после био унапређен за генерала, командант првог батаљона 20 пешадиског пука потпуковник Бучка Шандор, који је после унапређен за пуковника, затим пуковник Деак Ласло, мајор Фоти, потпуковник Петерди, жандармериски капетан Мартон Зелди и многи, многи други.

*

Сви официри и војници који су учествовали у рацији, као цивили, добили су доцније одликовања „Делвидеки емлекерен" („Спомен-медаља јужне покрајине").

*

Главна места на којима је вршен покољ била су ова:

Новосадска плажа („Штранд"), раскрсница у Милетићевој улици код Српске банке и куће удове Ј. Радовановић, касарна у улици Војводе Бојовића, игралиште „Карађорђе", дунавска обала код санаториума др. Узелца, Пирошка улица и „Врагова башта".

Провокаторска бомба

Пре почетка покоља, један жандармериски подофицир бацио је на Трифковићевом тргу једну бомбу, која је требала да послужи као повод за покољ.

На малим плочатама које су биле излепљене после рације, окривљавани су Срби за тај случај. Текст плаката требало је да на неки начин оправда покољ.

Бомба је експлодирала око 10.30 часова, и тада је следовала испрекидана паљба из пушака и митраљеза.

Покољ на Дунаву

Милан Попов, трговац изјавио је:

— За све време трајања рације, грађанство је морало да буде код својих кућа и да густо спусти завесе на прозорима, да не би гледало шта се на улицама дешава.

Мађарски војници и жандарми ишли су по улицама на камионима, и улазили у поједине куће, хапсећи укућане. Могло се видети да су носили у рукама спискове оних које је требало хапсити. У затвореним војним камионима одвожени су ухапшени у Футошку улицу, и то у део између Пореске управе и Миросављевићеве палате, где је, изгледа, било збирно место.

Трећег дана рације, око подне, кад се на томе месту сакупило неколико стотина ухапшених, сви су они одведени на дунавску плажу, и то заобилазно, споредним улицама. Војницима је био дат налог да на лицу места убију сваког који би само покушао да се издвоји из групе.

Они који су ишли у овој поворци видели су камионе замрљане згрушаном, замрзнутом крвљу. Ови камиони били су пуни лешева.

— Пред „Штрандом" нас је могло бити око 400. Стајали смо на друму, леђима окренути улазу на „Штранд" а лицем према граду. Војници су одводили на обалу групе од 4—6 лица, и сваки пут после одвођења једне овакве групе чули смо пуцње и јауке. У свему се пуцало око 60 до 80 пута.

У овој групи од око 400 душа, вели даље поменути очевидац, било је доста стараца, старица, деце, па чак и дојенчади.

У 15.15 часова дошао је на плажу један официр и рекао да је дошла смена. Наредио је да се цела „колекција" преживелих спроведе у Народни дом. На повратку било је поново кундачења, а у Краљевића Ђорђа улици, код некадашње Пушићеве филијале, убијена су два старца, јер од велике студени и физичке и нервне исцрпљености нису могли даље да иду.

Свима овим ухапшенима у Народном дому наређено је да седну, и онда су редом све присутне водили на легитимисање. У целом дому било је око 3000 душа. У 21 час, пошто је завршено легитимисање, дошао је у дворану један официр и рекао да се „уверио у исправност" ових присутних, „а они који су дигли руку на мађарску војску, њима је суђено..."

Бацање жртава под лед

Један мађарски војник, који је учествовао у убијању на плажи, причао је после да је на плажи био исечен лед и преко отвора постављена даска. Жртве, уколико су биле боље одевене, морале су претходно да скину одело и ципеле, „јер би била штета да и ципеле и одело прогута Дунав". Жртве су довођене на даску и убијане и падале су под лед. Неке су убијали из пушака, а официри су убијали из револвера. И једни и други су гађали жртве с леђа, у потиљак. Многи уопште нису били убијени метком, него им је само кундаком разбијена лобања, и тако су падали у воду.

То су биле сцене таквог ужаса да је један војник полудео и почео да пуца око себе, па је убио једног официра који се налазио у близини. Овог војника су одмах убили његови другови, а затим су и војника и официра исто као и остале жртве, бацили под лед.

Милетићева улица била је пука лешева

Трећег дана рације доведено је у Милетићеву улицу десет људи. Њима је било наређено да клекну, и они су поубијани с леђа. После су у ову улицу довођени други и стрељани. Ђорђе Кода, чиновник Српске банке, који је становао у Милетићевој улици, видео је кроз отшкринуту завесу како су војници и жандарми доводили у ту улицу нове поворке жртава, сврставали их на једној страни улице а затим одводили на другу, пред гомиле лешева, и убијали. Међу жртвама било је много мале деце.

Исти овај очевидац приметио је да су у ту улицу довођени и неки Новосађани који су, иначе, становали у другом крају града. Тако је видео инж. Николу Драгојлова, адвоката Пају Гавриловића, породицу ћурчије Давидовца и друге.

Тротоари су већ били пуни лешева тако да су новопридошли морали газити преко њих. Примећено је да су се жртве храбро држале.

Трговац ортопедиским справама Циглер изишао је са својим сином на улицу и позвао војнике у свој стан да се огреју и поткрепе ракијом, али су их они отерали у стан и наредили им да спусте завесе на прозорима.

Пре него што су лешеви одвезени камионима, војници су жртвама претресали џепове и пљачкали.

Храбро држање др. Игњата Павласа

Приликом покоља храбро се држао др. Игњат Павлас, пре него што су га убили. Павлас је стајао пред плажом и слушао пуцњаву и јауке. То га је нервирало, па је тражио да иде на стрељање преко реда. Кад су он и његова жена дошли на даску код отвора на леду, жена је плакала а Павлас ју је храбрио.

Очевидци који су били пред улазом на плажу тврде да је Павлас, пре него што ће бити убијен, викао:

— Убијајте, али знајте да ће се родити нова, снажна Југославија!

Убиства и пљачке

Супруга хирурга др. Славка Узелца изјавила је:

— Услед велике хладноће, водоводне цеви у санаториуму мога мужа биле су се замрзле. Стога је био дошао монтер водоводних инсталација да изврши поправку. Кад је завршио посао, требало је да наплати рачун, и мој муж је извадио новчаник пун банкнота и почео да вади новац. У томе су наишли мађарски војници, и кад су видели новац, позвали су га на улицу, где су га убили, а затим му узели сав новац, око 10.000 пенги.

У данима рације, и после тога, могао се на улицама видети разан фашистички олош у скупоценим капутима и крзнима. Сутрадан после покоља, долазили су у апотеку Ненадовић безбројни мађарски војници да мењају новац. У Милетићевој улици нађен је један женски домаћи прст, отсечен да би се могао скинути прстен.

*

Војници и жандарми који су учествовали у извршењу покоља држали су се управо животињски. Ако је нека жртва молила, немилосрдно су је кундачили. Када је удова Јовановић молила да јој поштеде сина, питали су је има ли још деце.

— Немам, — одговорила је очајна жена.

— Онда ћемо убити само овога — рекли су зликовци. Питали смо да ли имаш још деце зато да бисмо и њих побили, — додали су.

Сличан је био случај био и с породицом Паје Давидовца.

Побеснеле звери убијају петоро браће Јовандић

Трећег дана рације видела је Јелена удова Јовандић (Руменачка ул. 36) са својим синовима како војска и жандармерија пролазе према Вашаришту, па се надала да ће све проћи на миру, кад је одједном зачула пуцњаву која је долазила све ближе. Убрзо потом ушли су у њену кућу војници и жандарми и повели на улицу њена четири сина.

— Јесте ли ту сви на броју? — питао је подофицир.

Један од браће одговорио је:

— Најмлађи брат спава у штали...

Побеснеле звери отишле су у шталу и сву петорицу извеле на улицу. Поставили су их уза зид и, на очиглед избезумљене мајке, побили.

Кад су то извршили, ушли су код несрећне мајке и питали је:

— Ван пенз? (Има ли новаца).

Она је имала 140 пенги и на њену молбу оставили су јој 100 пенги, а 40 однели.

После је пред њену кућу дошао камион по лешеве. Мајка је молила да јој оставе мртву децу, да би их она сахранила, али војници су одбили. Тако је несрећница само покупила њихове расуте мозгове.

Стрељање убица из велике рације у Чуругу

Војни суд Војне области НОВЈ за Бачку и Барању, осудио је на казну смрти стрељањем, губитак грађанске части и конфискације имовине следеће ратне злочинце:

1) **АНДРОЦКИ АЛАДАРА**, из Србобрана, што је као претседник фашистичке организације туранских ловаца и као повереник „Футуре" који је економски израбљивао наш свет у корист фашистичког окупатора, давао податке кога од Срба за време рације треба ухапсити и убити и што је као члан окупаторског војног суда у Ст. Бечеју немилосрдно прогонио Србе;

2) **КИШ ЈОЖЕФА**

3) **МАДАРОШ СТЕВАНА** и

4) **ФАРКАШ АДАМА**, сви из Чуруга,

што су приликом велике крваве рације 1942 године у Чуругу вршили са пушком о рамену стражарску дужност пред школом, на долми и код јеврејског гробља пазећи да ни један Србин не побегне, а затим обилазили поједине куће, хапсили невини народ и одводили га у магацин за убијање, а од поубијаних Срба пљачкали одело, обућу и друге ствари у своју корист;

5) **КИШ ИШТВАНА**, из Чуруга,

што је учествујући активно у рацији у Чуругу са жандармима дошао у кућу Земљанац Куде питајући га где су партизани, па кад је овај одговорио да их нема, рекао је нешто на мађарском језику жандармима, наштo су ови отерали оца и старијег брата поменутог Куде у магацин за убијање и ту их убили;

што је одмах после тога са жандармима отишао код Станчић Миле, делимично је опљачкали, истукли њеног сина и одвели Станчић Миливоја, кога су убили;

што је ухапсио и у магацину убио три брата Миланова: Миленка, Стајка и Александра и што је после рације путем претње и уцене ушао у посед куће и гостионице Доловац Миливоја, а овоме дао кућу у којој је он живео, те је тиме Доловца оштетио, а себи прибавио протуправну имовинску корист;

6) **БАЛАЖ ЈАНОША**, из Ст. Бечеја,

што је учествујући као стражар у великој рацији у Чуругу, ухапсио и дотерао у магацин за убијање Мрвин Душана, његову жену и Остојин Драгу и што се након рације протуправно уселио у кућу Лончарски Миливоја, чија је породица убијена и

7) **БАЛОГ ИМРА**, из Новога Сада,

што је учествујући као окупаторски војник 1942 године у рацији у Чуругу ухапсио и одвео у општину око 20 људи, који су после тога убијени и што је истом приликом лично убио из митраљеза око 300 невиних људи из Чуруга, а оне, који су још остали живи, поклао и затим опљачкао из кућа убијених разне животне намирнице.

Из кабинета Повереништва народног здравља Националног комитета ослобођења Југославије

Ових дана боравио је у нашој земљи бригадни генерал америчке армије Леон Александер Фокс, директор комисије за сузбијање тифуса у САД, који је Санитетском одељењу Врховног штаба НОВЈ и Повереништву за народно здравље Националног комитета ослобођења Југославије предложио план о колаборацији и помоћи у сузбијању пегавог тифуса.

Наше здравствене власти сагласиле су се с овим планом, који је генерал Фокс предложио маршалу Југославије Јосипу Брозу-Титу, који је одобрио овај план и позвао генерала Фокса на сарадњу.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

На фронту од 30 километара француске трупе потискују Немце у Алзасу

Лондон, 22 јануара. — У јужном Алзасу француске трупе настављају са снажним нападима на фронту дугом 30 километара, код Колмара. Појединости о том напредовању држе се привремено у тајности, али се већ зна да је на том сектору заробљено више стотина Немаца.

Северно од Штразбурга немачки притисак је нешто попустио, али је фон Рундштет искористио лоше време, неповољно за летење, да довуче нове резерве тенкова и пешадије на мостобран на Рајни. Немци на овом сектору убацују у борбу најбоље, елитне јединице.

У Арденима Немци се под притиском савезничких снага повлаче са остатака своје избочине. Америчке снаге прогоне Немце.

Савезнички авиони у току напада на позадину немачког фронта јуче су уништили 307 транспортних возила.

БРИТАНСКЕ ТРУПЕ ПРЕШАВШИ РЕКУ МАС ЗАУЗЕЛЕ 130 КВАДРАТНИХ КИЛОМЕТАРА У ХОЛАНДИЈИ

Лондон, 22 јануара. — У северном сектору Арденске избочине америчка Прва армија заузела је Бон, последње важно село пред Сен Витом, напредујући на целом фронту. Немци су отступили ка Сигфридовој линији и у току данашњег дана. Амерички извиђачи налазе се мање од 14 километара од Сигфридове линије.

На јужном делу избочине трупе америчке Треће армије ушле у у Вилц

Британске трупе које из Холандије преко реке Мас напредују према Немачкој заузеле су читавих 130 кв. километара северно и северозападно од Ситарда.

У четвртак почињу преговори за мир у Грчкој

Атина, 22 јануара. — У четвртак ће почети преговори за мир између претставника ЕАМ-а и грчке владе. Организација ЕАМ је наименовала своје претставнике за преговоре, којима је циљ да се постигне споразум за решење свих проблема.

Британске трупе заузеле су место Чалкис на острву Еубе.

ПОЧЕЛО ЈЕ СУЂЕЊЕ ГЕНЕРАЛУ РОАТИ И ЊЕГОВИМ ДРУГОВИМА

Рим, 22 јануара. — Суђење бившим фашистичким помоћницима генералу Марији Роати и Фулвију Сувићу као и тринаесторици фашиста почиње данас у Риму, пошто је Високи суд одбио молбу за одлагање, коју је поднела одбрана.

Од петнаесторице оптужених биће присутно суђењу само 7, док се други налазе у северној Италији или се крију. Очекује се да ће на овом суђењу изаћи на јавност многа убиства, дела саботаже и сплетке. Верује се да ће се сазнати о појединостима убиства краља Александра у Марсељу и браће Розели код Париза, у којима су учествовали Роата и други оптужени.

ИЗАБРАН ЈЕ ЦЕНТРАЛНИ ОДБОР ЖЕЛЕЗНИЧАРА У ИТАЛИЈИ

Рим, 22 јануара. — Из Рима јављају да су у Италији одржани први избори за централни одбор железничара.

На изборима, на којима су учествовали сви радници, комунисти су добили 15 гласова, социјалисти 10, републиканци 5, а хришћанске демократе 4 гласа.

СТРАХ ОД СТРАНИХ РАДНИКА У НЕМАЧКОЈ

Лондон, 22 јануара. — Како јављају из Немачке, Химлер је преузео специјалне мере у Источној Немачкој да спречи стране раднике да не изазову побуну.

„Национал Цајтунг" опомиње да се не узимају страни радници на рад

Ратни извештај Врховног штаба НОВ

У Словенији је освојено јако непријатељско упориште Трново

У јучерашњим борбама убијено је 695 Немаца, 88 усташа и четника, бачено у ваздух 6 возова, а уништено 9 камиона

Београд, 22 јануара. — У Подравини, наставља се потискивање непријатеља ка западу.

На правцу Доњи Михољац—Подравска Слатина непријатељ је поново отпочео са јаким нападима, уводећи у борбу већи број тенкова. Борбе су у току.

На подручју Нашица, наше јединице угрозиле су комуникацију Нашице—Доњи Михољац.

У Срему, настављајући успешно офанзивне операције на целом фронту, наше су трупе постигле нова напредовања.

У Источној Босни, непријатељ довлачи појачања у Брчко.

При чишћењу западног дела Мајевице и Озрена убијено је 88 а заробљено 20 четника и усташа, који су Немцима осигуравали саобраћај долином реке Босне. Заплењен је магацин хране и оружја.

На комуникацији Соколац—Власеница, воде се непрекидне борбе са јаким немачким снагама. Непријатељ трпи велике губитке. Уништено је 5 камиона са ратним материјалом.

На правцу ка Травнику непријатељ већ три дана напада врло јаким снагама, проширивши фронт од Зенице до Фојнице. Упорне и жестоке борбе воде се без прекида, дању и ноћу.

На цести Босански Нови—Костајница, при нападу на једну немачку колону, уништена су четири камиона са посадом.

Железничка пруга Сења-Костајница порушена је на 30 места, а на прузи Загреб—Дуго Село—Новска бачена су у ваздух два воза.

У Словенији, у Приморском, после тродневних тешких борби, наше трупе ликвидирале су важно и јако непријатељско упориште Трново. Убијено је 250 Немаца и задобијен велики плен.

У Долењском, разбијајући непријатељске нападе, наше јединице потукле су једну јаку колону и убиле 150 Немаца, а запленили шест бацача, 37 митраљеза, и аутомата, и целокупну бојну комору.

У Штајерској, на прузи Зидани Мост—Марибор, дигнута су у ваздух четири транспортна воза. Погинуло је 235 непријатељских војника, а заплењене су веће количине оружја и другог ратног материјала.

На цести Марибор—Цеље, при нападу на једну непријатељску колону, убијено је 60 Немаца и уништено пет камиона.

Закон о кажњавању ратних кривца у Румунији

Букурешт, 22 јануара. — Како румунски радио јавља, по краљевој одлуци издат је закон о кажњавању ратних кривца у Румунији.

Ратни кривци се по овој уредби деле у две групе. 1) Они који су искоришћавали рат и 2) они који су земљу увукли у рат.

Они који су искоришћавали рат деле се на три групе. Њима ће бити суђено и биће осуђени од 5—20 година робије са губитком грађанских права. Власти већ сада конфискују њихову имовину.

Они који су Румунију увукли у пропаст образован је нарочити суд. Они ће већим делом бити осуђени на смрт.

ИЗЈАВА МОРИСА ТОРЕСА

Париз, 22 јануара. — Синоћ је главни секретар француске Комунистичке странке Морис Торес критиковао владине мере за наоружање војске тврдећи да реакционарни елементи саботирају рад у реквирираним фабрикама. Он је изјавио да једна моћна француска армија мора прећи Рајну у свом маршу за Берлин, да уништи хитлеровски отров ради потпуне безбедности Француске.

БУГАРСКА ПОМОЋ ЈУГОСЛАВИЈИ

Софија, 22 јануара. — Из Софије јављају да ће Државна музичка академија у недељу приредити концерт чији ће чист приход бити одређен за помоћ Југославији.

КРОЗ ОСЛОБОЂЕНУ ВОЈВОДИНУ

Опсежни планови за подизање привреде у Банату

Петровград, 22 јануара. — Пољопривредни отсек Команде војне области за Банат одржао је, у циљу што целисходнијег и правилнијег извршења плана пролетње сетве и обнове напуштених подржављених великих имања, конференцију на којој је предузет низ хитних мера.

Између осталог, у први ред је постављено питање ангажовања и расподеле свих агронома на територији Баната. При свакој команди места и команди подручја биће за пољопривредног референта постављен стручњак агроном да би исти могао бити што више на терену, те на лицу места упознавати се са тешкоћама и по могућности отклањати их. Њему ће бити придодат један добар административац који ће га од растеретити од општих послова. У свим великим напуштеним имањима водиће стручне послове такође агроном.

По предвиђеном плану за пролетњу сетву, нарочита пажња поклања се стрним усевима, док ће се окопавина посејати онолико колико то буду дозволиле расположиве радне снаге у сваком месту посебице.

Услед оскудице у запрежној радној снази, организована је тракторска радна служба. Свака команда подручја имаће по једну тракторску станицу и радионицу за поправку како трактора тако и свих пољопривредних машина и алата. Осим тога, у сваком месту има се основати машинска задруга под руководством месне пољопривредне комисије. Машинске задруге прикупиће све напуштене пољопривредне машине и алат, и издавати их уз реверс на употребу мештанима.

И тракторске станице и машинске задруге оспособиће и поправити преко зиме све неисправне машине и алат како би се пролећна сетва дочекала што спремније. Команде подручја организоваће, у вези са тракторским станицама, течајеве за трактористе.

Команда војне области предвидела је и оснивање пољопривредних станица у сваком месту у виду угледних добара. Ове станице биће величине средњег добра у односу на месне прилике због тога да би се њеним искуством могли користити и велики и мали поседа у месту.

На конференцији је покренуто и питање опскрбе свилом. Пољопривредни отсек предузеће све мере да се оспособе старе свиларе и да се активизирају постојећи дудињаци. Путари су дужни да на свим празним местима по друмовима за време лепих зимских дана ископају рупе, како би се на пролеће могло приступити засађивању дудових младица. У вези са овим, Команда војне области забранила је сечу здравих дудова.

СЛОЖАН РАД МЕШТАНА И ОТВАРАЊЕ ДОМА КУЛТУРЕ У ЧЕРЕВИЋУ

Черевић, 21 јануара. — У Черевићу је почетком овог месеца одржана конференција коју је сазвао Месни одбор ЈНОФ-а. На конференцији се расправљало о проблемима и потребама села. После бирања сеоских пастира и пољара, прешло се на питање огрева за зиму. Решено је да свако ко је способан за сечу дрва иде у шуму да би се задовољиле потребе војске, а исто тако партизанских и сиромашних породица.

Други дан после конференције су сви способни за рад изашли у шуму и испунили оно што су се договорили.

Неколико дана доцније отворен је у Черевићу Дом културе и том приликом одржана је успела културна приредба, на којој је говорено о значају оваквих домова, а изведено је неколико рецитација, хорских песама итд. Присутни су били веома задовољни, а извођачи добили потстрека за даљи рад.

АКТИВНОСТ ЈНОФ-А У СУБОТИЦИ

Суботица, 22 јануара. — Градски ЈНОФ у Суботици одржао је конференцију на којој је основан акциони одбор за прикупљање помоћи пострадалим крајевима и фронту. Одбор ће организовати међу квартовима такмичења као и такмичења између фабрика.

Основан је и просветно пропагандни одбор са задатком организовања читалачких група.

Поклон Темерина народно-ослободилачкој борби

Успешан рад ЈНОФ-а, АФЖ-а и УСАОЈ-а

Темерин, 22 јануара. — Народ општине Темерин не изостаје иза осталих наших села у нашем срезу. Народ општине Темерин масовно се окупља око Јединственог народно-ослободилачког фронта и активно га помаже. На пример у ЈНОФ је добровољно дато око 200 комада дебелих свиња, преко 15 вагона жита, стоке за приплод, кромпира, пасуља итд.

Исто тако АФЖ у Темерину активно ради на потпомагању народно-ослободилачке војске. Пре неколико дана АФЖ у Темерину послало је нашој болници у Новом Саду следеће намирнице: 49 корпи слатких колача, 29 корпи ситних колача, 33 корпе печених пилића, 4 велике корпе печеног меса, 10 комада великих шваргли, 20 комада шунки, 4 ком. печених прасица, 13 хлебова, 190 ком. сувих кобасица, 2 корпе чварака, 12 корпи медених колача, 8 кг путера, 25 флаша пекмеза и компота, 200 ком. јаја, 60 кг крвавица, и 120 кг сланине. Ту се јасно видела воља мађарских жена да укажу помоћ нашим рањеницима, свесне тога да тиме јачају наш фронт и тиме доприносе скором окончању рата. Исто тако омладина Темерина и колоније Ст. Ђурђева дала је заједнички неколико успелих културних приредаба.

НАСТАВИЋЕ СЕ КУРС РУСКОГ ЈЕЗИКА

В. Кикинда, 22 јануара. — Захваљујући агилности професора Ђорђа Басарића и дипл. фил. Анке Крстоношић, отпочет је курс руског језика, за који се пријавило око 430 слушалаца, распоређених у четири групе. Предавања су се одржала три пута недељно све до недавна, када су прекинута због заразне болести у граду.

Како је зараза скоро угушена, то ће се ускоро наставити с редовним предавањем. Предавање ће се и даље одржавати три пута недељно.

КРОЗ НОВИ САД

Нови Сад, 23 јануара 1945.

БИОСКОПИ:

АПОЛО: у 14, 16 и 18 (20 војничка) часова „Песма о Русији", амерички филм.

АНТИФАШИСТИЧКА ИЗЛОЖБА од 8 до 20 часова.

Дежурна апотека **ПОПИЋ**, Пашићева ул. бр. 11, телефон: 23-79.

Станица за трансфузију крви, Војводе Путника 1 (зграда бившег учитељског дома) од 8 до 16.

★

ШАХ

БРЗОПОТЕЗНИ ШАХОВСКИ ТУРНИР У НОВОМ САДУ

У недељу по подне, Новосадски шах-клуб приредио је у својим просторијама у „Лоју" брзопотезни шаховски турнир. Право учествовања на овом турниру имали су сви љубитељи ове игре, тако да је одзив био врло велик.

Осим наших познатих играча, учествовали су и два Руса и два Бугарина. Услед великог броја пријављених учесника, играчи су били подељени кодком у две групе, по 17 играча у свакој. Петорица првопласираних из сваке групе улазе у финално брзопотезно такмичење које ће се одиграти идуће недеље. Из прве групе следећа петорица: Чањи, Јордан Попов, (Бугарин), Тотовић, Шанта и Марић. Из друге групе у финално такмичење улазе: Кулжински, Атанацковић, Филиповић, Поповић, др. Илијић, и Ранковић.

За финално такмичење, које ће се одржати у недељу по подне у 2 сата у просторијама Новосадског шах-клуба, влада велико интересовање у круговима наших шахиста.

СПОРТ

СКУПШТИНА РАДНИЧКОГ СПОРТ КЛУБА

У недељу пре подне у Радничком дому одржана је скупштина Радничког спорт-клуба. После извештаја о будућем раду и организацији клуба изабрана је следећа управа:

Чапков Јован, претседник, др. Чаковец Урош, потпретседник, Бубањ Светислав, први секретар, Башић Паја, други секретар, Јовичић Коста, благајник, Црномуд Ђура, други благајник, Грујић Коста економ. Чланови Управног одбора: Мандић Ђока, Нинков Никола, Павлов Милан. Чланови Надзорног одбора: Грујић Данило, Буљовчић Војислав, Пољачки Јован. За вођу футбалске секције изабран је стари спортски радник Јован Суседски.

★

ОГЛАС

за набавку семена

Савез земљорадничких задруга у Новом Саду, Јована Ђорђевића ул. бр. 7, треба већу количину свих врста повртарског семена.

Писмене понуде доставити, са назнаком количине, врсте, цене, квалитета и процента клијавости, Савезу, преко Војних станица и Команди места.

Мали огласи

ШЕСТ СТОЛОВА за писаћу машину, више фотеља и фотељски кревет на продају, Фишер, столар, Дунавска ул. бр. 12.

ПРОДАЈЕ СЕ један предратни нов зимски капут, постављен романером, огрлица од опосона, један комбинован орман, један радио „Ингелен". Николић, Змај Јовановића ул. бр. 25. 371

ПОСЛУЖИТЕЉА — ДОМАРА треба Црвени крст у Новом Саду. Пријавити се треба у канцеларији Црвеног крста (Булевар) од 9—11 сати. 366

ПРОДАЈЕ СЕ ново црно предратно одело средње величине. Информације од 8 до 12 часова, Браће Рибникара ул. бр. 2/II./7. 339

ХАРМОНИКУ КЛАВИРСКУ или на дугмад купујем. Понудити Лазе Телечког ул. бр. 6 I. спрат, стан бр. 8.

Отсада „Слободна Војводина" неће излазити средом. Према томе, редакција неће радити уторником.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

У току 21 јануара совјетске трупе заузеле су преко 1700 места, уништиле 177 немачких тенкова и оборила 71 авион

Оперативни извештај СИБ-а за 21 јануар

Москва, 22 јануара. — Трупе Трећег белоруског фронта 21 јануара освојиле су на јуриш град Гумбинен у Источној Пруској, важан саобраћајни чвор и јако немачко упориште на путу за Кенигсберг. Исто тако освојиле су борбама више од 200 других насеља, међу којима: Алк, Лапинен, Сесу борбама више од 200 других насекенбург, Таве- Гилге, Шенкендорф, Грос Фридрихсдорф, Грос Гиратишкен, Мелаукен, Попелкен, Патинберг- Подројен, Кубелн, Куткунен, Вилкен, Јукнишкен, Кенигсфелд, Гавајтен, Плавишкен и железничке станице Миленау, Мелаукен- Бухов.

Трупе Другог белоруског фронта пробиле су јако утврђену немачку одбранбену линију на јужној граници Источне Пруске и продрле у Источну Пруску 25 километара дубоко на фронту широком 80 километара и 21 јануара заузеле градове Најденбург, Таненберг, Јеудабно, Алендорф, важна немачка одбранбена упоришта, а исто тако су у борбама заузеле више од 150 других насеља међу којима Фламберг, Грос Данкхајм, Роклас, Дембовиц, Шутушен, Кентелборн, Гутсфелд, Ронкен, Хелзелихт и железничке станице Грос Данкхајм, Пухалвоен- Мушакум, Гринсфрис, Грос Козла.

Истовремено су трупе фронта освојиле на територији Пољске градове Лидзбарк (Лаутенбург), Лубава, Нове-Место, Серпц и Плоцк, а исто тако у борбама заузеле више од 450 других насеља, међу којима важна насеља: Издау, Уздово- Гралево, Вомперск, Слуп, Љуточин, Бјеласи, Белишево, Гоздово- Белск, Цијахтен и железничке станице Плосницу и Гоздово.

Трупе Првог белоруског фронта, развијајући офанзиву, заузеле су градове Радзејев, Сомполно, Денбунејов, Поденвице- Шабек, Здуњика Воља, а исто тако у борбама заузеле су више од 600 других насеља, међу којима: Служево. Пвисек, Брдув, Кродава, Цевце, Чепурдолни- Љубола, Бжег, Камионар, Возчики, и железничке станице Хоценске, Ходер, Камена- Осмрови, Тужинув, Барлоги, Дембе, Јадвисин, Валдеху, Оток, Шадек.

Трупе Првог украјинског фронта, напредујући западно од Ченстохова пробиле су јако утврђену немачку одбранбену линију на југоисточној граници Немачке и продрле у област немачке Шлеске 30 километара дубоко, проширивши продор до 90 километара по ширини фронта и 21 јануара освојиле градове: Грајцбург, Розенберг, Пичен, Ланцберг и Гутен Таг, важне саобраћајне чворове и јака немачка упоришта која бране прилазе ка Бреслави- а исто тако у борбама заузеле су на територији Немачке више од 250 других насеља.

Југоисточно од Кракова наше трупе су у борбама заузеле на територији Пољске више од 60 насеља, међу којима насеља Зренчице- Рацеховице, Вишњева, Касинавелка, Јуркув, Доњни, Лабова, Тилич, Криница, и железничке станице Тимбарок и Касинавелка.

На територији Чехословачке северозападно од Кошица наше трупе су заузеле насеља Љутина, Сабинов, Широке- Грабков, Клембарок, Ђижњи-Тејкеш.

У Будимпешти се настављају борбе на уништењу гарнизона противника који је опкољен у западном делу града (Будим).

Јужно и југозападно од града Секешфехервара наше трупе одбиле су уз велике губитке по непријатеља, нападе већих противничких пешадијских и тенковских снага.

У току 20 јануара наше трупе су на свим фронтовима онеспособиле и уништиле 177 немачких тенкова.

У ваздушним биткама и ватром противавионске артилерије оборен је 71 непријатељски авион.

Оставка југословенске краљевске владе у Лондону

Лондон, 22 јануара. — Радио Лондон јавио је вечерас: Краљевска југословенска влада у Лондону поднела је оставку.

Престоница Пољске биће Варшава

Лублин, 22 јануара. — Како јавља агенција ТАСС, министарски савет Пољске Републике одржао је током јануара неколико седница, на којима су донесене значајне одлуке.

Министарски савет је направио пројекат за образовање политичког комитета министара и економског комитета министарског савета.

Министарски савет је донео одлуку да ће престоница Пољске бити Варшава.

Нарочита пажња обраћена је питању помоћи становништву ослобођених територија и мобилизацији свих снага Пољске за обнову земље и коначно протеривање окупатора из Пољске

ПРОГЛАС ПОЉСКЕ НАРОДНЕ ВЛАДЕ ОСЛОБОЂЕНИМ КРАЈЕВИМА

Лублин, 22 јануара. Агенција ТАСС јавља да је пољска демократска влада објавила проглас становништву оних области Пољске које су ослобођене од немачке окупације.

Проглас позива грађане Пољске Републике да пожртвовано раде и да се боре да би што пре дошао дан када сва пољска земља мора бити очишћена од хитлеровске гамади.

Услови примирја између мађарске привремене владе и Савезника

Москва, 22 јануара. Рајтер јавља да је јуче истовремено објављен у Москви, Лондону и Вашингтону споразум о примирју који је прекјуче закључен између Савезника и привремене мађарске владе.

По овом споразуму Мађарска има да плати 75 милиона фунти штерлинга на име репарација. Овај износ ће платити у року од 6 година у разним производима, као што су разне справе, житарице, стока итд.

Привремена мађарска влада је такође пристала да Савезницима преда сав ратни материјал, немачки ратни материјал и немачке планове који се налазе у њеном поседу.

Главне тачке споразума су следеће:

Мађарска се обавезала да евакуише све мађарске трупе и чиновнике из Чехословачке, Југославије и Румуније и да поништи све законодавне и административне мере које се односе на анексију тих земаља.

Мађарска влада се обавезује да ће одмах пустити на слободу сва лица ухапшена због њиховог рада у корист Уједињених народа и да ће вратити све драгоцености и материјал који је за време рата однесен у Мађарску са територија Уједињених народа.

Надаље се мађарска влада обавезује да ће разоружати немачке оружане снаге у Мађарској и предати их као ратне заробљенике. Мађарски трговачки бродови биће употребљени у општем интересу Савезника.

Мађарска се обавезује да ће одмах распустити све пронемачке, кашистичке и све организације које воде непријатељску пропаганду против Уједињених народа.

Установљава се савезничка контролна комисија, која ће контролисати извођење услова.

СЛУШАОЦИМА КУРСА РУСКОГ ЈЕЗИКА

Слушаоци уписани на курс руског језика Агитпропа нека се јаве у собу бр. 15 Бановина (приземље) од 13 до 15 часова, у понедељак и уторак, да приме легитимације.

Упис на курс наставља се сваког радног дана од 14 до 15 часова.

ПРИЛОГ ЗА ВОЈСКУ И РАЊЕНИКЕ

Петар Димитријевић, берберин из Новог Сада, приложио је преко наше редакције 150 пенга за Народно-ослободилачку војску и 1100 пенга за Војну болницу.

Изашао је из штампе

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ СРПСКИ НАРОДНИ КАЛЕНДАР

БРАНКОВО КОЛО

ЗА 1945 ГОДИНУ

Цена му је 6 пенга или 240 дин.

Може се добити у штампарији **ЉУБОМИРА БОГДАНОВА, Житни трг. 19.**

Изгубљене пријавнице

РАКИЋ ДАНИЦА, Нови Сад, Саве Вуковића ул. бр. 16, изгубила је своју пријавну листу, и дозволу за слободно кретање, које овим оглашава неважећим.

Изгубљену **ЗАЛОЖНИЦУ** бр. 1824, издату од Градске штедионице оглашујем неважећом.

РАНДЕЉ КАТИЦА, Нови Сад, Скерлићева ул. бр. 29, код Земљане ћуприје, изгубила је 31 децембра пропусницу, торбу са сукњом, чарапама, ципелама, ташну и 200 пенга. Моли налазника да их уз награду врати, а пропусницу оглашава неважећом.

ЈОРДАНОВ МАРГИТА, Нови Сад, Темеринска ул. бр. 183, изгубила је пријавну листу и дозволу за слободно кретање, које оглашава неважећима.

КАЗИНЦИ АЛЕКСАНДАР, Краљевића Марка ул. бр. 4, изгубио је своју куповну књижицу коју овим оглашава неважећом.

МОХИЛА ШАРЛОТА, Нови Сад, Димитрија Аврамовића ул. бр. 10, изгубила је своју пријавну листу, коју овим оглашава неважећом.

БУЊИК КАТИЦА са сином- Нови Сад, Толстојева ул. бр. 49 изгубила је своју пријавну листу, коју овим оглашава неважећом.

СТОКИЋ ЈАГИЦА, Нови Сад, Св. Јовански трг бр. 9, изгубила је своју пријавну листу, коју овим оглашава неважећом

НАДА ПОПОВИЋ, Нови Сад, Цара Душана ул. бр. 5 изгубила је своју пријавну листу, коју овим оглашава неважећом.

Месни Народно-ослободилачки одбор, уз пристанак Градске штедионице у Новом Саду,

ПРОДАВАЋЕ

у понедељак, 29 јануара о. год., у 10 часова пре подне у Новом Саду, на Форгачевом салашу- 165 комада свиња и то: 34 комада првокласне беле манголице за приплод, а 131 комад за гојење.

Младен Продановић и Пера Крстић, повереници Месног одбора.

„Слободна Војводина" излази сваког дана — Уредништво и администрација Нови Сад, Футошка улица број 50 — Телеф. Уредништва 21-37.